

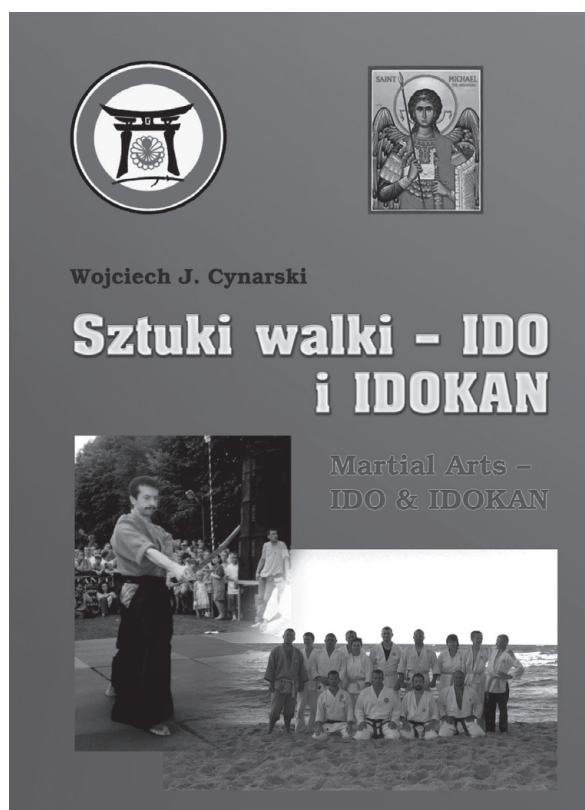
STANISŁAW CIESZKOWSKI

Wydział Wychowania Fizycznego, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów (Polska)

**System i szkoła Idōkan Budō. O nowej książce
prof. Wojciecha J. Cynarskiego /
Idōkan Budō: System and School. On the New Book by
Prof. Wojciech J. Cynarski**

Submission: 6.10.2009, acceptance: 9.10.2009

Słowa kluczowe: sztuki walki, system edukacji, Idōkan

Wojciech J. Cynarski, *Sztuki walki – IDŌ i IDŌKAN*, autoedycja, SIP, Rzeszów 2009, ss. 284.

Profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego dr hab. Wojciech Jan Cynarski jest autorem kolejnej interesującej książki poświęconej sztukom walki, ale pierwszej poświęconej stylowi Idokan jako systemowi edukacyjnemu. Wprowadzie przed przeszło 50 laty baron Hubert von Klingerstorff napisał o technice pierwotnego *Judo-Do*, ale rzecz dotyczyła jedynie początków koncepcji i organizacji znanych dziś pod nazwą Idokan. Kolejnymi prekursorami byli

J. Fleck, W. Strauss, H. Schöllauf i wspomniany wyżej H. Klinger von Klingerstorff; ważnym prekursorem i patronem – *meijin* (mistrz mistrzów) Lothar Sieber, nauczyciel autora recenzowanej książki, ale system przedstawiony w książce jest autorskim dziełem prof. Cynarskiego.

Shihan W.J. Cynarski jest uznanym w skali międzynarodowej ekspertem, posiadaczem licznych uprawnień i stopni mistrzowskich w różnych odmianach sztuk walki i sportów walki. Posiada m.in. 8 dan w *jūjutsu*, 7 dan w *jūdō-dō / idō*, 6 dan w karate i licencję *menkyō kaiden* potwierdzającą opanowanie całej wiedzy i umiejętności. Jako *kaiden shihan* jest drugim, obok mistrza Siebera, stylistą idokanu – specjalistą w skali międzynarodowej. Od wielu lat łączy praktykę sztuk walki z ich naukowym badaniem i wyjaśnianiem. Zresztą L. Sieber (10 dan) – bodajże najwybitniejszy spośród nauczających obecnie w Europie mistrzów sztuk walki – potwierdza kompetencje autora i wartość książki w swej *Przedmowie*. Ponadto Stowarzyszenie Idōkan Polska (towarzystwo naukowe dla studiów i badań nad sztukami walki) patronuje wydaniu tej książki.

Autor wykonał wielką pracę, aby zebrać rozproszone dokumenty, listy, nagrania, artykuły popularyzatorskie (głównie niemiecko- i polskojęzyczne), przeprowadził wywiady, uporządkował materiały z archiwów organizacji i zbiorów prywatnych. Toteż całość jest dobrze udokumentowana i bogato zilustrowana (134 zdjęcia, 23 ryciny, 5 tabel). Treść główną uzupełniają aneksy (s. 235–268), w tym słownik pojęć i skrótów (253 hasła), a także indeks nazwisk (s. 269–280). Dzięki temu i dzięki rzetelnej faktografii (pokazano skany 20 dokumentów) część poświęcona historii omawianych sztuk

walki posiada dużą wartość poznawczą. Po każdej tematycznej części znajduje się zestawienie źródeł. Dodatkowo praca zawiera 104 noty wyjaśniające w przypisach dolnych.

Rzeszowski ekspert opisuje filozofię sztuk walki i filozofię systemu Idokan, co w tak uporządkowanej postaci jest także jego autorskim opracowaniem. Wyjaśnia kwestie językowe, symbolikę, omawia zwłaszcza bogatą aksjologię dróg sztuk walki i zawarte w systemie edukacyjnym „idōkan yōshin-ryū budō” normy etyczne. Sam zresztą *shihan* Cynarski jest przykładem Wojownika postępującego szlachetną drogą – wzorcowym *homo creator nobilis* i na podobnych sobie stara się wychowywać swych uczniów. Zachęca ich do życia aktywnego i twórczego, do codziennej praktyki treningowej i zdobywania wiedzy. Tej wiedzy i właściwej moralnej postawy wymaga się dla uzyskania kolejnych stopni uczniowskich i mistrzowskich.

Opisowi systemu nauczania towarzyszy zespół wskazań metodycznych, zestawienia wymagań na kolejne stopnie (wg programów nauczania *aikijutsu*, *jūjutsu*, *karate*, *kobudō* etc.) i przedstawienie na zdjęciach i rysunkach 18 ćwiczeń specjalnych oraz 72 technik i pozycji walki (postawy i gardy). Autor poświęca także trzy podrozdziały samej funkcji wychowawczej *idōkan yōshin-ryū budō*. Nie są to tylko dobre życzenia pedagoga lub moralizatora, gdyż wynikają one z praktycznej wiedzy i ponad 30-letniego doświadczenia W.J. Cynarskiego jako zdobywcy stopni mistrzowskich w ośmiu metodach, a aktualnie – od 16 lat – dyrektora technicznego w Stowarzyszeniu Idōkan Polska (SIP).

Szczególnym *novum* książki jest szeroki opis tradycyjnej medycyny sztuk walki *idō*, a na tym tle – przedstawienie własnej metody. Rozdział poświęcony medycynie sztuk walki został osobno skonsultowany z lek. med. Bogusławem Zabrzyckim, członkiem Sekcji Idō w SIP. Warto tu zwrócić uwagę na fakt, że prof. Cynarski posiada w *idō* wysoki stopień mistrzowski 7 dan, a jego nauczyciel – doc. Sieber – najwyższy stopień 10 dan. Akcent nie pada tu jednak na terapię, lecz na samoleczenie i wspomaganie tego naturalnego procesu samoregulacji.

Podsumowując, książka jest ciekawym studium monograficznym. Jednocześnie może stanowić podręcznik kompletnego systemu sztuk walki szkoły i organizacji Idokan – obok (lub łącznie z) traktatu tegoż autora *Teoria i praktyka sztuk walki w perspektywie europejskiej* (Rzeszów 2004), w którym na 400 stronach prof. Cynarski zawarł swą wykładnię humanistycznej teorii sztuk walki i filozofii sztuk walki. Nowa książka jest napisana językiem bardziej przystępnym i z większym nastawieniem praktycznym (nauczanie techniki, trening). Zawiera więc większy walor aplikacyjny. Może stanowić też podręcznik akademicki dla wykładowców i studentów nauczających przedmiotu „sporty walki”.

Do lektury warto zachęcić bardziej ambitnych uczniów uprawiających sztuki walki, ale zwłaszcza instruktorów i trenerów, a także badaczy sztuk walki. Książka prof. Cynarskiego powinna znaleźć się jako jedna z ważniejszych pozycji na półce domowej biblioteczki każdej osoby zainteresowanej poważnymi studiami dalekowschodnich sztuk walki. Jednak czytelnik nieuprawiający sztuk walki także znajdzie w niej dla siebie interesujące wskazania dotyczące zdrowia, filozofii życia i kultury fizycznej.

Key words: martial arts, educational system Idōkan

Summary

This paper is a review of a new book by Prof. W.J. Cynarski “Sztuki walki – IDŌ i IDŌKAN” (“Martial Arts – IDŌ & IDŌKAN”). The author emphasizes a great educational quality of the work and the fact that Prof. Cynarski is the example of a Fighter, who is faithful to the ideas of ways of martial arts he presents in his books. A novelty of this study is also the description of traditional medicine of martial arts and with Cynarski's own method of self-healing and supporting the process of self-regulation.

The book is recommended for ambitious martial arts practitioners including instructors and coaches as well as the researchers of martial arts.